

Svar på spørsmål om fosterforeldre kan melde skolemiljøsak etter opplæringsloven § 9A – 6.

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Finnmark om fosterforeldre kan melde en skolemiljøsak etter opplæringsloven(oppll.) § 9 A- 6 når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for et barn.

TOLKNINGSUTTALELSE 28.08.2018

Gjelder

- Opplæringslova - § 9 A-6. Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker
- Opplæringslova - § 15-6. Rett til å ta avgjerder på vegner av barnet når barnevernstenesta har overteke omsorga

Utdanningsdirektoratet viser til spørsmålet dere har stilt oss den 19.06 2018 om fosterforeldre kan melde en skolemiljøsak etter opplæringsloven(oppll.) § 9 A- 6 når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for et barn.

Det følger av oppl. § 15-6 at barneverntjenesten har rett til å ta avgjørelser på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet etter barnevernloven (bvl.) §§ 4-8 eller 4-12, ved vedtak om flytteforbud etter bvl. § 4-8 og ved vedtak om plassering etter bvl. § 4-6 andre ledd. I andre ledd i bestemmelsen står det om de tilfeller hvor det likevel er foreldrene til barnet som har rett til å ta avgjørelser. Bestemmelsene i oppl. kap. 9 A er ikke nevnt i andre ledd, og det betyr at barneverntjenesten har rett til å ta avgjørelser i spørsmål som gjelder elevens skolemiljø etter kap. 9 A. Dette fremgår også av forarbeidene til nytt kapittel 9 A. I prp.57 L (2016-2017) s.79 står det at «Barneverntjenesten kan melde saken til fylkesmannen ved omsorgsovertakelse, flytteforbud og akutt plassering jf. opplæringsloven § 15-6.»

Det er derfor klart at barneverntjenesten kan melde en sak til fylkesmannen når de har overtatt omsorgen for barnet. Spørsmålet dere stiller er om fosterforeldre har samme mulighet til å melde en sak.

Hvilke avgjørelser fosterforeldre kan ta etter en omsorgsovertakelse er belyst i forarbeidene til oppl. § 15-6. Departementet skrev følgende om dette i merknadene til § 15-6 i prp.82 L (2014-2015) punkt 4.5.5.7 Fosterforeldre og barneverninstitusjon:

«Enkelte høringsinstansar har sagt at det bør gjerast tydeleg kva avgjerder fosterforeldre og barneverninstitusjon kan ta på vegner av barn som barneverntenesta har overteke omsorga for.

D e p a r t e m e n t e t vil understreke at det etter ei omsorgsovertaking er den kommunale barneverntenesta som har omsorgsansvaret for barnet, og som dermed har rett til å ta avgjerder på vegner av barnet, jf. barnevernlova § 4-16. Fosterheimen eller institusjonen der barnet er plassert, står for den daglege omsorga på vegner av barneverntenesta, jf. barnevernlova § 4-18. Kva spørsmål fosterforeldra eller barneverninstitusjonen i praksis kan ta stilling til, må avklarast mellom barneverntenesta og fosterheimen eller barneverninstitusjonen. Avgjerda om å overlate skolespørsmål til fosterforeldra eller institusjonen må takast med utgangspunkt i forholda i den enkelte saka og det ein må rekne med er til beste for det enkelte barnet. Det vil uansett vere barneverntenesta som har det faste og heilskapelege ansvaret for barnet og dermed òg ansvar for å følgje opp og føre kontroll med barnet sin situasjon.

Departementet ser at skolane treng å få avklara kva avgjerder fosterforeldre og barneverninstitusjon i praksis kan ta på vegner av barnet. Departementet føreset at

barneverntenesta orienterer skolen om kven som utøver den daglege omsorga for barnet, og kva avgjerder fosterforeldra eller barneverninstitusjonen kan ta på vegner av barneverntenesta.»

Som det fremgår av forarbeidene som det er vist til over, må det avklares mellom fosterhjemmet/barneverninstitusjonen og barneverntjenesten hva fosterhjem eller barneverninstitusjon i praksis kan ta stilling til. Denne avgjørelsen må tas i den enkelte sak og ut fra hva som er til barnets beste.

Vår referanse: 2018/14064